

XV.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov om Ansættelse af Lærere i de offentlige Skoler i Kjøbstæderne
og paa Landet, samt om disses Lønning.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 22de Januar 1867.)

Nærværende Lovudkast er nærmest foranlediget ved de Vanskeligheder, der have viist sig med Hensyn paa de i Henshold til den kgl. Bekjendtgjørelse af 16de Novbr. 1859 ansatte Lærere i deres Lønning, idet der fra Skolebestyrelsernes Side ofte er fremsat Paastrand om, at Lærere i deres Lønning skulde ansættes lavere end Lærere i de offentlige Skoler, og en enkelt Communalbestyrelse endog har formeent, at Antallet af de Lærere i de offentlige Skoler, der efter Lov af 8de Marts 1856 skulde lønnes med højere Løn, selvfølgelig ved Lærere i de offentlige Skoler maatte formindskes. Distrikthøjesteret har Ministeriet ligeoverfor disse Bestræbelser „i Almindelighed ikke anseet sig berettiget til at afvige fra de for Lærere gjældende Bestemmelser og stadig fastholdt, at, da Lærere i de offentlige Skoler efter den allerhøjeste Resolution af 4de Novbr. 1859 kunne træde istedetfor Lærere og overtage deres Gjerning, synes de at have Krav paa at nyde samme Løn for deres Arbejde som Lærere“. Da der imidlertid i den kgl. Bekjendtgjørelse ikke herom findes nogen udtrykkelig Bestemmelse, da der ikke haves nogen Sikkerhed for, at en fremtidig Regjering vil fastholde den hidtil fulgte Fremgangsmaade, da det maa indrømmes, at der kan være nogen Grund til at indkomme Paastrand om, at Lærere i de offentlige Skoler bør ansættes lavere, og da Udvalget endelig maa

anse det for rigtigt, at selve den kgl. Bekjendtgjørelse, der forandrer de ved den almindelige Skoleordening af 1814 fastsatte Regler for Læreres Ansættelse, stadfæstes ved Lov —, maa Udvalget tilraade, at dette Lovudkast nyder Fremme.

Lovens Hovedbestemmelse, ved hvilken der indrømmes Communerne Ret til at ansætte Lærere til Pigebørnernes Undervisning, maa Udvalget fuldstændig billige, dog med den Tilføjeelse, at Lærere i de offentlige Skoler ogsaa kunne undervise de mindre Drengbørn. Derimod kan Udvalget ikke være enig i de øvrige Bestemmelser i § 1. Udvalget kan ikke tilraade, at Examen sættes som Betingelse for at kunne optages til Ansættelse som Lærere i de offentlige Skoler, og at den giver et ubetinget Fortrin med Hensyn paa Landskoleskolerne; deels vil det ofte blive Tilfældet, at der blandt Ansøgere i de offentlige Skoler ikke findes nogen, der har underkafstet sig Examen, deels ville ved denne Bestemmelse mange blive udelukkede, der maae ansees særdeles kvalificerede, idet Lærere i de offentlige Skoler vistnok ofte ville blive søgte af Kvinder, der i længere Tid have undervist i private Institutter og Familier og derigjennem have havt Leilighed til at vise sig vel stilkede til denne Gjerning. Udvalget maa derfor tilraade, at